

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

พระราชประวัติ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เป็นสมเด็จพระเจ้าลูกเธอพระองค์ที่ ๓ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระองค์ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้รับพระราชทานพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นพระราชวงศ์พระองค์แรกที่เรียนหนังสืออย่างสามัญชนทั่วไป พ.ศ. ๒๕๐๑ ทรงเข้าศึกษาระดับอนุบาลที่โรงเรียนจิตรลดา ขณะพระชนมายุ ๓ พรรษาเศษ พ.ศ. ๒๕๐๓ จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงสอบไล่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในแผนกศิลปะด้วยคะแนนสูงสุดของประเทศ ทรงโปรดการอ่านหนังสือมาก ตั้งแต่ทรงพระเยาว์จวบจนปัจจุบันทรงสนับสนุนการอ่านของประชาชน ดังในพระราชกรณียกิจที่ทรงประจำทุกปี คือ เสด็จฯ เปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ รวมทั้งพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงสอบได้ลำดับที่ ๑ ในการสอบข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยคะแนนรวมร้อยละ ๘๙.๓๐ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ทรงสอบเข้าศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงเป็นนิสิตรุ่น อบ.๔๑ สาขาวิชาเอก ประวัติศาสตร์ ทรงเป็นเจ้าฟ้าองค์แรกที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย และทรงได้รับเกียรตินิยมนับหนึ่ง เกรียฎทอง ด้วยคะแนนเฉลี่ย ๓.๙๘

พระราชกรณียกิจ

พระราชกรณียกิจสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบำเพ็ญพระองค์ให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง โดยเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่าง ๆ อยู่เสมอ และทรงช่วยเหลือกิจการโครงการตามพระราชดำริทุกโครงการ พร้อมทรงรับพระบรมราโชบายมาทรงดำเนินการสนองพระเดชพระคุณ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในด้านต่าง ๆ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงจัดตั้งโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนผู้ยากไร้ในชนบท โดยเฉพาะการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และแก้ไขปัญหามหาภาวะทุพโภชนาการ ทรงเห็นว่าเด็กจะเรียนหนังสือไม่ได้ ถ้าท้องหิว หรือเจ็บป่วย จึงทรงริเริ่มโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๓ ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงพระราชทานพระราชทรัพย์ให้ก่อสร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ศูนย์การเรียนชุมชนสำหรับชาวไทยภูเขา ห้องเรียนเคลื่อนที่ ทั้งพระราชทานพระราชทรัพย์เป็นค่าตอบแทนครูผู้สอน และทรงจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนพระราชทาน เพื่อให้เยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จะได้มีความสามารถในการพึ่งตนเอง และเป็นที่พึ่งของครอบครัวได้ในอนาคต ทรงติดตามการดำเนินงาน โครงการตามพระราชดำริอย่างใกล้ชิด และเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในโครงการ ด้วยพระองค์เองเสมอ

นอกเหนือจากงานพัฒนา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยงานศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นอย่างยิ่ง มีพระราชดำริว่า ควรจะมีการถ่ายทอดงานด้านวัฒนธรรมไปสู่เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ ผ่านกระบวนการจัดการศึกษาอบรม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้คนรุ่นใหม่เหล่านี้ได้เรียนรู้ ตระหนักความสำคัญ รักและผูกพันในศิลปวัฒนธรรมของชาติ สามารถสืบทอดเพื่อการอนุรักษ์และอาจพัฒนาเป็นอาชีพได้ ทรงสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของไทย

พระปรีชาสามารถ

เมื่อครั้งทรงเรียนอยู่ที่โรงเรียนจิตลดา ทรงใฝ่พระทัยศึกษาเชี่ยวชาญในเครื่องดนตรี ซอด้วง ซอสามสาย ซออู้ จะเข้ ระนาด และขลุ่ย ครูดนตรีไทยของพระองค์ได้แก่ ครูนิภา อภัยวงศ์, ครูจินดา สิงห์ตัน, ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เป็นต้น ทรงเรียนระนาดเอกกับ ครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ

เมื่อทรงเข้าศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ทรงดนตรีกับพระสหายในชมรม ดนตรีไทย และทรงเรียนขับร้องเพลงไทยกับอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน ในด้านการขับร้อง เพลงไทยทำนองเสนาะ พระองค์ทรงเรียนกับอาจารย์กำชัย ทองหล่อ และอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน ส่วนการประพันธ์บทเพลงนั้น ทรงนิพนธ์เพลงลูกทุ่งเพลงเป็นแรกใน ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ชื่อเพลงส้มตำ เพลงอื่น ๆ ที่ทรงนิพนธ์ไว้ได้แก่ เพลงเต่ากินผักบั้ง, เพลงพญาโศก เพลงดุจบิดามารดร และเพลงลอยกระทงปีเถาะ เป็นต้น

นอกจากดนตรีไทยแล้ว พระองค์ยังทรงดนตรีสากลด้วย โดยทรงเริ่มเรียนเปียโน ตั้งแต่พระชนมายุ ๑๐ พรรษา แต่ได้ทรงเลิกเรียนหลังจากนั้น ๒ ปี และทรงฝึก เครื่องดนตรีสากล ประเภทเครื่องเป่า จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จนสามารถ ทรงทรมเป็ตนาวงดุริยางค์ในงานคอนเสิร์ตสายใจไทย และทรงระนาดฝรั่งนำวงดุริยางค์ใน งานกาชาดคอนเสิร์ต

ด้านพระราชนิพนธ์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดการอ่านหนังสือ และการเขียน ตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ ประกอบกับพระปรีชาด้าน อักษรศาสตร์ และภาษา ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เป็นเหตุให้ทรงเริ่มงานพระ ราชนิพนธ์ ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรองมากมาย งานพระราชนิพนธ์ที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ได้แก่ หนังสือ พระราชนิพนธ์ ชุดเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ งานพระราชนิพนธ์บทกวี และงานพระราชนิพนธ์แปล เป็นต้น พระองค์ทรงประพันธ์และ แปลหนังสือมากมาย รวมทั้งหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน